

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Z powodu świąt wielkanocnych gazeta dopiero w wtorek dnia 14. Kwietnia w wieczór wyjdzie.

Telegraficzne wiadomości.

Drezno, 9. Kwietnia. — Dzisiejszy Dresdner Journal zamieszcza korespondencją paryską, według której Francya ma popierać żądania państw wielkich niemieckich w Kopenhadze. Równie Rosya oświadczyła swoje zdanie przychylnie państwu niemieckim. Niewiadomo jeszcze jak sobie postąpi Anglia.

Paryż, 8. Kwietnia. — Dzisiejszy Monitor donosi, że cesarz przyjmował wczoraj rosyjskiego jenerała Tottlebena. Według P a y s, postanawia Porta cofnąć wszystkie wojska swoje z Księstw Naddunajskich. Wojsko tureckie zacznie je opuszczać w d. 10. b. m. Spodziewają się przybycia floty rosyjskiej w Cherbourgu na czas pobytu tam księcia Konstantego.

Paryż, 9. Kwietnia. — Dzisiejszy Monitor zamieszcza dekret względem zakładania sieci kolei żelaznych w Algierji, która się rozciągać ma w trzech prowincjach tamecznych. Wojsko wykona roboty ziemne, koncesya mogą otrzymać prywatne towarzystwa. Jedną z linii zaprojektowanych pójdzie równoległe do morza, z Algieru do Konstantyny i Oranu, gałęzie tej linii będą prowadziły do głównych portów tej kolonii. — Urzędowy ów dziennik ogłasza oprócz tego dekret cesarski, mocą którego pan Combes mianowany dyrektorem szkoły głównej.

Londyn, 9. Kwietnia. — Times donosi, że stronnictwo ministerjalne popiera Demisona kandydaturę, na mowę izby niższej.

Advertiser zaręcza, że Sidney Herbert obejmie wkrótce posadę po lordzie Panmurze, teraźniejszym sekretarzu stanu wojny.

Okręt »Transit« mający na pokładzie swoim 600 żołnierzy przeznaczonych do Chin, został zagnany nawrócić, ponieważ w drodze został nadwreżony.

Według wiadomości odebranych ze Stanów Zjednoczonych, senat nowe postawił warunki do traktatu względem centralnej Ameryki i które zastąpić mają ułożone między Clarendonem i Dallasem. Sądzą, że warunki te przyjmie Anglia.

Rzym, 6. Kwietnia. — Nowy poseł hiszpański Aleksander Mon przybył tu.

Spodziewają się w Rzymie przybycia cesarzowej rosyjskiej na d. 3. Kwietnia.

Berlin, 10. Kwietnia. — Najj. Pan raczył zamianować dziekana Jaxiewiczę w Dłuszynie honorowym kanonikiem przy kościele metropolitalnym w Poznaniu.

Berlin, 10. Kwietnia. — Minister handlu, przemysłu i robót publicznych wydał rozporządzenie, ażeby rejencye w przypadkach gdzie towarzystwa oświetlania gazem żądają wyższych cen za oświetlanie gmachów rządowych, aniżeli zaprowadzone w mieście, natenczas ma być im odmawiane używanie ulic do zakładania rur gazowych. Gdzie już są rury gazowe zaprowadzone, a towarzystwo upiera się przy podwyższonej cenach, natenczas władza ma prawo żądać, ażeby rury założone wydobyto z ulic.

Największe wiadomości. — Ostatnimi czasy odkryto we Francji szeroko rozgałęziony spisek, w skutek czego aresztowano mnóstwo osób. Ztąd ogarnął w wysokim stopniu przestrach społeczność francuską, a jak to zwykle bywa w strachu, każdy wiele gada, przeto i prasa francuska pozwala sobie być wymowniejszą o tej sprawie.

Assemblée Nationale i Debaty mało mają nadziei, ażeby złemu zapobiedz można przez środki zapobiegające i przytłumiające, niewidzą, albo przynajmniej niechęć widzieć powodów szerzącego się złego.

Assemblée Nationale spędza spiski na zawiść klas pracujących przeciw zbyt kom klas opływających w dostatki, Debaty zaś przypisują je brakowi wolnej dyskusji nad kwestyami ekonomiczno narodowymi. Możemy przypisać, że zagraniczne pisma zdrowiej tę rzecz osądzają, a mianowicie elberfeldzka gazeta, która upatruje za główny powód tej fatalności sztuczną nędzę, do jakiej prowadzi spekulacje na giełdzie, wyzyskiwania towarzystw na akcyje założonych, które ubożą przemysł drobny, bo ten podobać niemogąc towarzystwom, sam rzuca się w odmet spekulacji i traci w końcu to co posiadał, i czem zarabiał. Mędrzy i bogatszy zawsze go oskrzydli.

Ostatnimi laty na tej drodze zobrzyliśmy majątki w krótkim czasie spekulantów francuskich. Rzecz oczywista iż majątki te im niespadły z powietrza, ni też je pracą zarobili, tylko różnymi kanałami przeszły z kieszeni niepolitecznej klasy drobnych przemysłowców do kieszeni szczęśliwych spekulantów.

Byłyć wprawdzie kapitały dawniej, ale porozdzielane między mnóstwo pracowitych przemysłowców bądź na roli bądź na warsztatach, na nie to zastawiali sidła możni i mądry spekulanci, którzy wedle dobrze ułożonego

planu spławili naprzd kapitały drobne na pracy oparte, czyli innemi słowy z ruchomieli je i przeciągli do swoich kieszeni. Wszystkie niemal więc ręce poszły w usługi czyli poddaństwo ogromnych kapitałów, w poddaństwo daleko przykrzejsze, aniżeli dawniejsze, bo nawet bez chleba.

Czyli więc dziwić się można tej nienawiści klas pracujących, przeciw mżnym spekulantom? Z tego też powodu mówi gazeta elberfeldzka, że powiększenie i rozszerzenie się tajnych towarzystw we Francji jest oznaką, iż namiętność nienawiści upowszechniła się między masą Francuzów i że rewolucyoniści z profesji używają jej do swoich widoków przeciw rządowi i jego zwolnikom spanoszonym, trudno bowiem zaprzeczyć, ażeby nie było pewnego wewnętrznego związku między systematem teraz panującym rządu acz bez zamiaru, a grą upowszechnioną na giełdach.

Obok kwestyi wielkich dyplomatycznych powstaje nowa na wschodniopodludniowym krańcu Europy, która bierze w romantycznym kraju czarnogórskim swój początek. Rzecz dotąd nie jest wyjaśniona jeszcze, ponieważ Czarnogóra jest tylko wysuniętą placówką, za którą ukrywają się większe sprawy. Dosyć na tem, że tam panuje wielkie wzburzenie umysłów, które podżega prezes senatu czarnogórskiego Jerzy Petrowicz. Według jednych wiadomości, został on wygnany przez stronników panującego księcia w Czarnogórze, według drugich udał się dobrowolnie do Wiednia, aby zanieść skargę przeciw swojemu kuzynowi księciu Daniłowi.

Z kwestyą osobistą wiąże się druga polityczna, bo jedno stronnictwo zarzuca drugiemu, iż chce przystęp morza adryatyckiego okupić poddaniem się pod władztwo Turcyi, drugie zaś pierwszemu, iż knuje spiski przeciw księciu Daniłowi.

Za temi stronnictwami ukrywają się Austria i Rosya, z których pierwsza ma popierać stronnictwo zmierzające do poddania się pod panowanie Turcyi, a druga stronnictwo niepodległości, aby się utrzymać przy dawniejszym wpływie na Czarnogórę.

Francya.

Paryż, 5. Kwietnia. — Warunki, jakie Prusy podały w sprawie newszatełskiej, mają być: 1) Prawo noszenia tytułu księcia newszatełskiego. 2) Zapłacenie wynagrodzenia 2 milionów franków. 3) Bezwarunkowa amnestya dla wszystkich, których z powodu wypadków wrześniowych oskarżono, bądź to o przestępstwa prasowe, bądź też o to, że odmówili służby wojskowej rządowi newszatełskiemu chroniąc się za granicę. 4) Rozdział kosztów wynikłych z oblężenia Newszatelu między mieszkańców całej Szwajcaryi. 5) Oddanie zabranych dóbr kościelnych. — Mówią, że rządy na konferencyi reprezentowane, zgodziły się na te warunki.

Paryż, 6. Kwietnia. — Biskup z Nancy wielki jałmużnik cesarza, który d. 2. m. b. wyjechał z Rzymu, przywozi z sobą propozycyę, mającą na celu załatwienie sprawy biskupa w Moulins.

— Aresztowania nie ustają; ostatnimi dniami przedsięwzięte, działy się za obrębem miasta.

— Minister wojny wyznaczył komisją, mającą się zająć organizacją nową szkoły politechnicznej.

(Kor. Cz.) Upadek szkoły to jest partyi manchesterskiej w wyborach angielskich jest znacznym dla tego, że szkoła ta była stronnictwem Rosyi. Organ jej Morning Stret był niemal drugą edycją dziennika le Nord. Tryumf lorda Palmerstona jest niezawodnym. Anglicy bawiący w Paryżu są nadzwyczajnie zajęci wyborami. Wybory angielskie nie wiele już kandydatów kosztują, bo przekupstwo zostało surowo zabronione, kosztują jednak, kiedy jest walka między kandydatami, około 100,000 do 150,000 fst. Afisze, okólniki, poczta, powozy, posyłki, depesze telegraficzne, a czasem i traktamenta, takiej sumy wymagają. Koszta się podnoszą, kiedy kandydaci są bogaci a uparci. W takim razie dochodzą nieraz do miliona. Są to rzadkie przykłady. Lord Cowley, który nie chciał przyjąć tytułu hrabiego za traktat 30. Marca, przyjmuje go za traktat zawarty z Feruk chanem. Feruk chan wraca do Paryża po wyborach i rozwiązaniu królowej. Chodzi mu o zawarcie traktatu handlowego z Anglią.

W chwili obecnej mogą już podać, bez popełnienia niedyskrecyi niektóre szczegóły o skandynawizmie, który podnieśli uczniowie duńsko szwedzcy i la Presse. Szwedzki ambasador w Paryżu, bardzo oględny, trzyma się zdala od tej sprawy, nie chce wystawiać Szwecyi, aby tę sprawę podjął sam Zachód w interesie Europy. Inna wola szwedzka, wola bardzo zdolna jest śmielszą. Król duński dobry patriota, ma być dobrze usposobionym, ale jest samodzielnym. Idzie Szwecyi o urządzenie sukcesyi duńskiej i przeszkodzenie, aby

Rosya nie przyszła do tego tronu, z tytułu dziedzictwa. Przesądza, że rząd francuski jest dobrze usposobiony dla Szwecyi. W tej chwili Szwecya stara się tylko o pozyskanie względów zachodnich. Bierze się do fortyfikowania brzegów obróconych przeciw Rosyi i przeprowadza wewnątrz kraju liczne reformy. Pamiętacie, że rządowe dzienniki francuskie należały na te reformy, że je wylizywały i że policzyły nawet do reform przeniesienie godziny obiadowej z 1. na 5., jako dogodniejszą dla pracy. Między reformami, które przeprowadziła Szwecya odznacza się zmiana praw dotyczących propinacyi i palenia wódki. Za inicjatywę rządu, nałożyły wysoki podatek na wódkę i ograniczyły czas jej palenia do dwóch miesięcy. Nie upłynął rok a skutek podobnej zmiany pokazał się pomyślnym. Konsumpcya wódki ze 3 do 1, pijaństwo się zmniejszyło i Szwecya, która dawniej nie miała dość zboża dla siebie, wyprowadza je teraz do Anglii.

Korespondenci belgijscy i angielscy donoszą o ostrożnościach obmyślanych przez Francją na przypadek wybuchnięcia wojny między Austrią i Piemontem. Osoby, które o tem wiedzieć powinny, nie tu o tem nie wiedzą. Wojna jest mało do prawdy podobną. Francya nie da się wciągnąć w żadną wojnę przed wyborami. Francya nadto nie podejmuje wojny, która nie wchodzi w jej interes. Francya i Anglia chcą załatwienia tej sprawy na drodze pokojowej.

Mołdowolochowie, którzy tej zimy bawili w Paryżu, wyjeżdżają do kraju, aby wziąć udział w naradach, które zdecydują o losie tych prowincyi. Ani Mołdowolochowie ani p. Thouvenel nie są pewni rezultatu narad mołdowolochów dywanów. Rządy zachodnie biorą się do tej sprawy bez zapału, nie widzą gwarancyi przyszłości i lekają się, aby Rumunia nie pozostała tem, czem jest, to jest europejskim Meksykiem.

Anglicy opuszczają Rzym, aby się w nim nie spotkać z cesarzową rosyjską matką. Mowa lorda Clarendona, korzystna dla Rosyi, miała mieć na celu ułatwienie przyjazdu w. ks. Konstantego do Londynu. Wielki książę przybędzie do Paryża, a potem uda się do Anglii. Źródło poważnie zaręcza mi, że cesarz Napoleon nie dał żadnej pobudki do tej podróży, że w. księcia nie zaprosił, że hr. de Morny milczał w tym przedmiocie i że cesarz Aleksander sam się oświadczył z projektem. Kiedy hr. de Morny doniósł o projekcie, cesarz radził przybycie w ciągu karnawału. W. książę inaczej postąpił i zamiast karnawału wybrał dni powielkanocne. Źródło, o którym mówię, zapewnia mnie, że i cesarz Aleksander przybędzie do Paryża i że przybędzie w celu rozbicia przymierza zachodniego, groźnego dla Rosyi. Wszystkie względy pokazują, że Rosya nie rozbije tego przymierza.

Kronika miejscowa.

Poznań, 11. Kwietnia. — Wybór panów Brodowskiego na jeneralnego dyrektora ziemstwa kredytowego i Kurcewskiego na dyrektora ziemstwa prowincjonalnego został potwierdzony.

Leszno, 7. Kwietnia. — Wczoraj odbył się egzamin publiczny w tutejszym gimnazjum. Według statystycznych wiadomości szkolnych, uczęszczało do tego gimnazjum w letnim półroczu 349 uczniów, a w zimowym 339. Tych uczyło w 8 oddzielnych klasach 19 nauczycieli. Egzamin uczniów odchodzących na uniwersytet odbył się w dniu 17. Marca r. b. pod przewodnictwem radcy prowincjonalnego Dra Mehringa, i sześciu uznano dojrzałymi. Po egzaminie odbyła się uroczystość, na której mieli mowy w trzech językach łacińskim, polskim i niemieckim trzej uczniowie, poczem rozdano nagrody i odczytano promocyje.

Lwówek, 7. Kwietnia. — Wczoraj w Wituchowie wydarzył się bardzo smutny przypadek. Pisarz prowentowy z uczniem leśniczym, obaj młodzi i utalentowani, udali się z rana o godz. 5 na polowanie na kaczki. Gdy w południe niewrócili, zaczęto ich szukać i znaleziono ich utonionych w stawie. Jeden miał złożone ręce na krzyż na piersiach, a drugi złożone dłonie jak do modlitwy. Czołno znajdowało się na środku stawu, bez czerpadła i bez wiosła. Jak się zdaje puścili się nim za kaczką postrzeloną i przypadkiem utonęli bo czołno było dziurawe. Naprawdę starano się przywrócić obu do życia, bo ciała ich zbyt długo były w wodzie, zegarek u pisarza przestał iść o godz. 7, u drugiego o 8 godz. Mimo, że pisarz umiał pływać utonął, zapewne chciał wyratować swego towarzysza i wraz z nim poszedł na dno.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 9. Kwietnia.

Pszonica 48—80 tal.

Żyto 40—41 tal., na dostawę wiosenną 40 $\frac{1}{4}$ —40 tal., na Maj Czerwiec 41—40 $\frac{1}{2}$ tal., na Czerwiec Lipiec 41 $\frac{1}{4}$ —41 tal., na Lipiec Sierpień 40 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ tal., na Wrzesień Październik 38 $\frac{1}{2}$ —38 tal.

Olej rzepiowy 17 $\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień 17 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj 17 $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{8}$ tal., na Wrzesień Październik 14 $\frac{7}{8}$ — $\frac{1}{4}$ tal.

Okowita bez beczi i z beczką 29 $\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień i Kwiecień Maj 29 $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ tal., na Maj Czerwiec 30— $\frac{1}{6}$ tal., na Czerwiec Lipiec 30 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na Li-

Na dniu 9. Kwietnia zakończyła życie doczesne z Sawińskich Teofila Warlińska. Pogrzeb Jój odbył się 11. Kwietnia c. z rana o godzinie 10., o czem zawiadamia familią i przyjaciół strapiiony mąż wraz z dziećmi J. Warliński. St. Jański młyn 11. Kwietnia 1857.

Dnia 11. Kwietnia rano o godzinie 5. umarła po długim cierpieniu moja kochana matka Karolina Kramer, z domu Gaertig, w wieku 63 lat, o czem krewnym, przyjaciółom i znajomym niniejszym donoszę. Pogrzeb odbędzie się dnia 14. Kwietnia o godzinie 4. po południu.

Anna Biskupska.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisanéj Kommissyi toczą się:

A. okupienia rent czyli czynszów i ciężarów realnych, oraz regulacje według ustaw z dnia 2. Marca 1850, w następujących włościach:

- a. w powiecie Międzychodzkim:
  - 1) w Międzychodzie, w Wielkiejwsi, i Lipie także separacya. 2) w Radegoszu także separacya.
- b. w powiecie Chodzieskim:
  - 1) w Augustenau także wynagrodzenie za pastwisko. 2) w mieście Margoninie także wynagrodzenie za prawo do drzewa.
- c. w powiecie Czarnkowskim:
  - Na Kruczy Ołdrach.
- d. w powiecie Wschowskim:
  - W Drzewcach starych, okupienie zboża za ostrzenie porządków.
- e. w powiecie Krobskim:
  - 1) w Sarnowie, 2) w Sarnówku.
- f. w powiecie Obornickim:
  - 1) w Bukowcu, 2) w Briesen także separacya.
- g. w powiecie Wyrzyskim:

W młynie Rzęszkowie.

Dalej toczą się:

- B. podziały wspólności, separacye gruntów, okupienia praw do drzewa i do pastwiska i t. p. według regulaminu podziału wspólności z dnia 7. Czerwca 1821. w następujących miejscach:
  - a. w powiecie Międzychodzkim:
    - 2) w Krobielewku, rozseparowanie pasternika, 2) w Kamionnie, ogólna separacya, 3) w Kamionnie, rozseparowanie pastwiska komunalnego, 4) w Kamionnie, wynagrodzenie za prawo do drzewa na Wiejcach.
  - b. w powiecie Chodzieskim:
    - 1) w Sokolewie, 2) w mieście Budzynie, 3) w Adolfsheimie, 4) na holendrach Strelitz, 5) w Kamionce.
  - c. w powiecie Obornickim:
    - 1) na Potronowskich holendrach, 2) na Władyszyńskich holendrach.

pieć Sierpień 30 $\frac{1}{2}$ —30 $\frac{3}{4}$ tal.

Szczecin, 9. Kwietnia.

Pszonica na dostawę wiosenną 68 tal.

Żyto 39 $\frac{1}{2}$ —40 $\frac{1}{4}$ tal., na dostawę wiosenną 40—40 $\frac{1}{2}$ tal., na Maj Czerwiec 40 $\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec Sierpień 41 $\frac{1}{4}$ tal.

Olej rzepiowy 17 tal., na Kwiecień 16 $\frac{1}{2}$ —17 tal., na Kwiecień Maj 16 $\frac{3}{4}$ tal., na Wrzesień Październik 14 $\frac{1}{4}$ tal.

Okowita 12 $\frac{1}{2}$ proc., na dostawę wiosenną 12 $\frac{7}{8}$ proc., na Czerwiec Lipiec 11 $\frac{5}{8}$ proc.

Gdańsk, 9. Kwietnia. — Ostatnie wiadomości z Londynu donoszą o zniżeniu się cen pszenicy krajowej o 1 szyling na kwarterze. Elekeye odbywające się po kraju wstrzymywały interesa i bardzo mało skuteczniono sprzedaży, a na pszenice zagraniczne nie było prawie żadnego żądania.

Ciepłe i wilgotne powietrze dopomaga nader wegetacyi w całej prawie Anglii; wcześniej zasiane zboże jare i pszenica zimowa zyskują bardzo na sile. Do zniw jednak jest całych pięć miesięcy i dla tego dzisiejszy stan cen wszystkim się zdaje za niski, bo fanca pszenicy nie przeszła jeszcze najkrytyczniejszego momentu w owym rozwijaniu się.

W Odessie i innych portach Czarnego morza ceny są tylko nominalne przy zapasach ograniczonych. Ameryka zaś przed wysyłką swego zboża zapowiada tanie ceny, by zapewnić sobie łatwiejszy odbyt.

W Irlandyi i Szkocyi nic prawie się nie zmieniło.

W ubiegłych ośmiu dniach na targi londyńskie przybyło:

	Pszonicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Mąki cetn.
z kraju	7969	1975	14,674	912	—	42,953
z zagranicy	9395	29,124	44,342	50	16,487	22,355

Francuskie, belgijskie, holenderskie targi naciśnione, już to pod wpływem pięknego powietrza, już, że i żądanie do Hiszpanii się zmniejszyło.

Na naszej giełdzie w ciągu tygodnia mało zrobiono interesów. Ze wszystkiem sprzedano:

7280 szefli pszenicy, 4260 żyta, 3225 jęczmienia, 4800 grochu, 660 siemienia lnianego.

	Płacono za szefel pruski wagi berl.			Tal. sgr. fen.			Tal. sgr. fen.		
Pszonicy	86—88	2	16	—	2	25	—	—	—
"	89—90	2	27	9	3	4	2	—	—
Żyta	86—87	1	19	7	1	22	6	—	—
"	87—88	1	22	6	1	23	4	—	—

Toruń przeszło 19,800 szefli pszenicy, 50,000 żyta, 300 grochu.

Stan wody 11 $\frac{1}{4}$. U nas powietrze łagodne, pochmurne, bez deszczu.

Kursa zamian. — Londyn 198 $\frac{3}{4}$ Hamburg 45. Amsterdam 102.

Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 10. Kwietnia.

BAZAR: Szczaniecki z Wąsowa, Jaraczewski z Jaraczewa, Swinarski z Kruszewa, Nieżyehowski z Żylic.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Kranz z Berlina, Leipziger z Szczecina, Goldstein z Barmen, Bronikowska z Kocieszyna.

HOTEL DREZDZENSKI MYLIUSA: hr. Potworowski z Parzenczewa, Sander z Charcie, Beyme z Grodziska, Jäckel z Nissy, Schulz z Królewca, Blad z Reims. Pieper z Barmen, Brunscheid z Elberfeldu.

HOTEL DU NORD: Loew z Międzyrzecza, Kierski z Wrześni, Łubińska z Włókna. POD CZARNYM ORŁEM: Adamski i Grynwald z Wrocławia.

HOTEL BERLINSKI: Koczorowski z Uzarzewa, Łakomiczki z Lubina, Gehrman z Elbląga, Denhardt z Berlina, Rakowicz z Torsina.

HOTEL PARYZKI: Moliński z Wrześni, Brudzewski z Wrocławia, Swinarski z Golaszyna, Bruszc z Nowego-Yorku.

POD ŻŁOTĄ GESIĄ: Święcicki z Szczepankowa, Grabowski z Uchorowa, Erhardt z Bydgoszczy, Iser z Rybnika.

HOTEL WIEDENSKI: Pratsch z Krotoszyna.

11. Kwietnia.

BAZAR: Potworowski z Wrześni, Trelewski z Trzcianki, Niegolewski z Włocisławek.

HOTEL DREZDZENSKI MYLIUSA: Sänger z Petznik, Baranowski z Baranowa, Biermann z Marienbergu, Martini z Ludom, Freymark z Wrocławia, Zelasco z Obornik, Niessing z Nowego miasta n. W., Löwenstein z Berlina, Eliason z Wrocławia, Niemeyer z Magdeburga, Bauer z Gdańska, Heynemann z Reichenbachu.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Maske z Geisenheimu, Hermann z Szczecina, Raabe z Berlina, Schröder z Meklenburga.

HOTEL DU NORD: Krieger z Łęzek, Moschale z Nowego Jorku, Vandenberghe z Grabowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Gerber z Waliszewa, Żółtowski z Zajączkowa.

HOTEL BERLINSKI: d'Alphonce z Warszawy, Hänsel z Neustadt-Eberwalde, Jażdżewski z Kurnika, Raberg i Schulz Głogowa.

HOTEL PARYZKI: Pruski z Wróbla, Budzyński z Kleryki, Zalescy z Bożejewiczek, Matecki z Wenecyi, Matecki z Bożejewic, Wilkoński z Chwalibogowa, Wilkoński z Wrocławia, Krzyżanowski z Swadzimia.

POD BIAŁYM ORŁEM: Melzer z Wronek, Schorsch z Galaczu.

SZŁASKA GOSPODA: Briega z Obrzycka.

AUKCYA towarów modnych.

W Piątek dnia 17. Kwietnia i w dniach następnych, przed i po południu, będą sprzedawać za gotową zapłatę publicznie w Buscha hotelu Rzymskim na parterze

pozostałe towary magazynu strojów A. Kozłowskiego,

składające się: z jedwabnych i innych materij na kapelusze damskie, aksamita, Velour spinglé, pluchu, crepy, koronek, frendzli, sukien bałowych, mantyl koronkowych tiulów, wstążek, kwiatów, — i inne różne artykuły.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Najpraktyczniejsze bandaże na przepukliny etc. etc. ze składu już od 32 lat istniejącego denty-
sty i chirurgicznego bandażyisty Mallachowa w Poznaniu, wielka Rycerska ulica Nr. 10., są każdego czasu do nabycia u
Mallachow jun., denty-**sty w Bydgoszczy.**

Tekturę smolowcowaną bezpieczną od ognia z fabryki Panów **Alberta Damke & Comp.** w Berlinie i Moabcie, doświadczo-
ną w skutek rozporządzenia Król. Ministerjum wydziału rękodziel-
rzemiośł itd. a następnie poleconą, ma w zapasie i
sprzedaje po cenach fabrycznych
Rudolf Rabsilber,
Spedytor w Poznaniu.

**Tekturę smolowcowaną do pokr-
rycia dachów** z fabryki Alberta Dam-
ke & Comp., w komisie w Poznaniu u Pana
Rudolfa Rabsilber, doświadczywszy
pod względem dobroci i trwałości w zimnie, ciepłe
i mokrości uznałem jako doskonałą, i dla tego
użyta też została do pokrycia wielkiej części zabu-
dowań tutajszej Poznańskiej fabryki guano.
Poznań, dnia 15. Marca 1856.

A. Lipowicz, chemik.

Odwołując się na powyższe obwieszczenia dodaję,
że podejmuję się także kompletnego pokrywania dach-
ców tekturowych i oznajmiam, iż tutejszy bla-
chciarz Pan Kelber pokrywa dachy w wyżym wymie-
nionem.
Rudolf Rabsilber.

Z polecenia współopiekunów wzywam wszystkich,
którzy do s. p. Ignacego Bojanowskiego z
Małpina pretensje jakiegokolwiek bądź rodzaju
mają, żeby się w przeciągu sześciu tygodni preklu-
zyjnego terminu w listach frankowanych do mnie
zgłosili.

Z Szółdr pod Czempinim.

Stanisław Chłapowski.

OBWIESZCZENIE.

Do wydzierżawienia ról Prebendy Śgo Ducha,
wyznacza się termin dnia 20. Kwietnia r. b. o go-
dzinie 3ej po południu w sali p. Gąsiorowskiego.
O warunkach dowiedzieć się można w każdy czwar-
tek u X. Proboszcza Lewandowskiego.
Kościan, dnia 6. Kwietnia 1857.

Dom z wielkim podwórzem w Poznaniu,
z dość znacznym ogrodem owocowym, le-
żący nad wodą (nie nad Wartą) przynoszą-
cy piękny dochód, kwalifikujący się do każdej fa-
bryki, także dla garbarzy, bednarzy, farbarzy,
spedytorów i t. d. ma być natychmiast sprzedanym
z małym zaliczeniem pod najkorzystniejszymi war-
unkami. Bliższą wiadomość udzieli
optyk **Bernhardt.**

Kamienną tekturę do pokrywania dachów, bezpieczną od ognia,
Pana **F. L. Schrödera** w Szczecinie, poleca
Teodor Baarth.

Wyjątek z Nr. 2. 1857. Dziennika urzędowego Król. Regencyi w Szczecinie.

OBWIESZCZENIE.

Tektura na dachy, robiona w nowo-urządzonej fabryce tektur na dachy, we Finkenwalde, kupca
F. L. Schrödera, tu zamieszkałego, została, ze względu, ile takowa pożarowi opręć się zdoła, przez
Król. Inspektora budowl, Herrmanna, dokładnie wypróbowana, a odbyta próba wykazała, że dachy
płaskie tym fabrykatem podług Ebartkiej metody pokryte, we względzie bezpieczeństwa w pożar-
ze, dachom dachówkowym podkładanym łupanami deszczkami wyrównywały; co się, na wniosek fa-
brykanta, podaje niniejszemu do publicznej wiadomości. Szczecin, dnia 27. Grudnia 1856.
Król. Regencya; wydział spraw wewnętrznych.

ZEUSCHNERA pracownia fotografowania
i malowania portretów przy Wilhelmowski
ulicy Nr. 25. obok Hotelu Bawarskiego, jest otwar-
ta codziennie od godziny 9. do 4.

Grunt pod Nr. 80. w mieście **Kurniku**, o-
bejmujący pomieszkowanie z 8 pokoi, sklepy, stajnie
na 35 koni z składem do obroków, wozownią na 8
wozów, wielki ogród i 34 mórg roli pszennej w do-
skonałym stanie zamierzwienia, jest z wolnej ręki
do sprzedania i natychmiast do objęcia. Grunt ten,
ponieważ leży nad szosą, kwalifikuje się szczegól-
niej na oberżę. Bliższą wiadomość zasięgnąć mo-
żna w poczthateryi w Poznaniu.

W Powiecie Szamotulskim niedaleko
dworca kolei żelaznej pod Szamotulami
są dobra około 3458 mórg Magdeburgskich
duże, od Śgo Jana r. b. na 12 do 14 lat do
wydzierżawienia. O warunkach można się
dowiedzieć u Wgo Giżyckiego, Radcy
Sprawiedliwości w Poznaniu przy ulicy
Wilhelmowskiej Nr. 17.

Z dóbr Żrenieckich w powiecie Średz-
kim, zostaną 3 folwarki po 1300 mórg zawierające,
od Św. Jana r. b. na lat 12 wydzierżawione. Wa-
runki kontraktu są u Rządcy **Jezińskiego**
w **Polaszejewie** pod Środą do przejżenia.

Nasiona olbrzymiej marchwi i bu-
raków, polecam w najlepszym gatunku, ró-
wnież skład mój liczny nasion warzywa
i kwiatów. Katalogi moje udzielam na łaska-
we żądania, bezpłatnie i franco.

Poznań, ulica Królewska Nr. 15a.

Handel nasion
Henryk Mayer,
ogrodnik sztuczny i handlujący.

Wyki do siewu, czarne i szare poleca
tanio **Juliusz Jaffé**, w. Garbary 49

Prawdziwy **angielski Cement port-
landski** ofiaruje szanownym konsumentom
Rudolf Rabsilber.

Dominium **Brączewo** pod Obrzyckiem
nad Wartą położone, ma 35 tysięcy dobrych da-
chówek i około 20 wępli kartofli, dobrych do sa-
dzenia i jadła na sprzedaż.

**1000 sześli zdrowych karto-
fli** w połowie czerwonych w połowie białych ma
Dominium **Kościanki** pod Strzałkowem
na sprzedaż.

Guano świeże sprzedaje po znacznie
zniżonych przeszłorocznych cenach, i ręczy za do-
broć i skutek mu podpisany

Ignacy Pruski,
w Pieruszycach pod Pleszewem.

Szanownej agromicznej publiczności donosimy
niniejszemu uprzejmie, iż kupcowi Panu **S. La-
skowicz ml.** w **Kościanie**, poruczy-
liśmy jedyny skład melonego **szklanno-
nowozowego gipsu**, z najświetniejszych
kopalni Dirschel & Katscher, na przestrzeń od Bo-
janowa starego, Poznania do Wronek.
Dirschel w Marcu 1857.

Dyrekcya połączonych kopalni gipsowych
w Dirschel & Katscher w Gór. Szl.

Odwołując się na powyższe doniesienie, polecam
się do łaskawych zamówień

S. Laskowicz ml.

d. w powiecie Szubinskim:
W Nowej wsi podział wspólności.

e. w powiecie Wyrzyskim:
1) w Izdebkach także okupienie rybolóstwa,
2) w młynie Rzęszkowskim, wynagrodze-
nie za prawo opału.

f. w powiecie Wągrowieckim:
W mieście Łeknie.

g. w powiecie Wrzesińskim:
na Wielko-Psarskich holendrach.

Wszystkich niewiadomych interessentów tych
spraw, gdyby się jacy znajdować mieli, wzywa
niniejszemu podpisana Kommissya, ażeby się dla do-
pilnowania praw swoich, w terminie na
dzień 22. Maja r. b.

wyznaczonym, przed południem o godzinie 11tej,
w izbie instruktoryjnej Kommissyi tu w Poznaniu u
Pana Suttinger, Radcy rejencyjnego zgłosili,
gdyż w razie zaniedbania tego, na czynnościach
tych, nawet chociażby pokrzywdzeni byli, zaprze-
stać muszą i z żadnymi więcej wybiegami słuchani
już nie będą.

Poznań, dnia 13. Marca 1857.

Królewska Kommissya Generalna
prowincyi Poznańskiej.

Nakładem

**Ed. Bote
i
G. Bock**

Król.
nadworniej
księgarni
muzykaliów

w Poznaniu, Wilhelmowska ulica Nr. 21.
wyszły w wielkim, eleganckim i bardzo
taniem wydaniu Opery z wyciągiem
kompletnym na fortepian z textem i bez,
przez **Boildieu, Cherubini, Gluck, Mozarta,**
Rossini i t. d. **Sonaty Beethovena, Hay-
dena, Mozarta** i t. d. Uwertury na 2 i 4
ręce. 80 potpourris z najulubieńszych oper.
Dalej muzyka salonowa na fortepian na 2 i 4
ręce, pieśni, romance, duety z francu-
skim, niemieckim i polskim textem. Wszy-
stkie w publicznych pismach ogłoszo-
ne utwory muzyczne są zawsze u nas do
nabycia, i te znajdują się w wielu egzempla-
rach także w naszym

Wielkim

ZAKŁADZIE POŻYCZALNI NÓT,

do którego codziennie uczestnicy mogą przy-
stępować pod znanymi korzystnymi wa-
runkami. Prospekta bezpłatnie.

W środę dnia 15. m. b. po południu od 2. do 5.
godziny examen i przyjęcie nowych uczennic do
Królewskiej szkoły Ludwiki.
Poznań, dnia 11. Kwietnia 1857.

Dr. Barth.

B. Zarnack, Król. aprob. dentysta przy
Wilhelmowskiej ulicy Nr. 1. jest codziennie do mó-
wienia przed poł. od godz. 9. do 11. a po poł. od 2. do 5.

Donoszę Szanownym Posiedzicielem Owiec, że
można nabyć w **Luszczycu** pod Ryczy-
wołem 100 macior i dziesięć Tryków zarodowych,
welnitych, od choroby drabru zupełnie wolnych.
Cena macior jest po strzyży 10 Talarów sztuka.
Za welnę ofiarowano mi 120 Tal. za centnar. Co
do owczarni w których się draber zakorzenił, przez
użycie moich Tryków, w potomstwie znacznie się
zmniejszy.

Ignacy Lipski.

Kukurydza Amerykańska.

Podając do wiadomości, że pierwsze transporta
kukurydzy przybyły z Ameryki parowym statkiem,
ofiaruję niniejszemu

Kukurydżę wirgińską olbrzymią i
Kukurydżę prawdziwą amerykańską zwaną Pferde-
zahn Mais

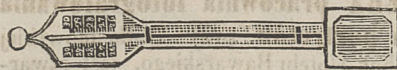
z tutejszego kommissyjnego składu Panów J. F.
Pope w Berlinie po cenach jak najumiarkowańszych.

Rudolf Rabsilber,

Spedytor, przy ulicy Szerokiej Nr. 20.

Świeży **Portland i Szczeciński
Cement** u **A. Krzyżanowskiego** w Poznaniu
przy ulicy Szyferskiej Nr. 13.

Najpiękniejsze barometry, jako też stemplowane alkoholometry, probierze do zacieru i mleka poleca

optyk **Bernhardt** przy placu Wilhelmowskim Nr. 4.

NB. Zamówienia, jako też reparacje wszelkiego bądź rodzaju, proszę oddać przed 8 godziną rano, jako też po 8 godzinie wieczorem, w mój pracowni przy ulicy Berlińskiej **Nr. 13.** naprzeciw **Bernhardt, optyk.**

Do powstałego tu handlu pod firmą „**Poznański Comtoir wapna**“ któremu przez „**Comtoir wapna i produktów Gogolina i Gorazda w Wrocławiu**“ sprzedaż tegoż wapna tak w Poznaniu jako i na stacjach kolei żelaznej w Kościanie, Czempiniu, Mosinie, Rokitnicy, Szamotułach i Wronkach **wyłącznie** powierzona została, przystąpił pan **A. Krzyżanowski** jako współka. Rzezonny handel odtąd niżej podpisani wspólnie poprowadzą.

Prócz wapna **Gogolińskiego i Gorazdzkiego** pan A. Krzyżanowski i nadal **Rüdersdorfskie** przedawać będzie, na które zamówienia wszyscy tu podpisani przyjmują.

Łaskawym względem się polecając rzetelne i spieszne przyrzekamy usługi nasze.

Poznań, dnia 11. Kwietnia 1857.

A. Krzyżanowski. Rudolf Rabsilber. Teodor Baarth.

Nowe ubiory dla mężczyzn na wiosnę i lato.

Wszelkie nowe materye i modele zostały mi nadesłane a mianowicie:

wierzchnie surduty wiosenne i latowe

według **Raglana, Pellisiera i Orloffa** od 6, 8, 11, 14 do 18 Tal. **Sur-**
duty i fraki od 7, 9, 11, 14 do 17 Tal.

Polecam także

SPODNIE

z bukskinu prawdziwego niemieckiego, francuskiego i niderlandzkiego, podług wzorów najpo-
dyńszych aż do najbogatszych od 2½, 3, 4, 5, 6 do 9 Tal.

WESTKI

jedwabne, kaźmierkowe i pikowe, w najpyszniejszych kolorach od 1½, 2, 3, 4, 5 i 6 Tal.

Wybór jest liczny, tak iż nawet i tańsze towary w dobrym guście są w znacznym doborze.

Szanownych zwolenników moich i przybywających tu obcych panów, upraszam uprzej-
mie, aby korzystać zechcieli z obecnego doniesienia i przy kupnie ubiorów obejrzeni łaskawie
wszelkie towary w moim handlu się znajdujące.

Jakób Kantorowicz,

ulica Wilhelmowska Nr. 10. na dole, obok Komenderującego Jenerała.

Dotyczy rolnictwa.

Koniczynę czerwoną, białą i żółtą, francuską i piaskową **lucerne,**
serradelle, brzanke lakowa; trawę: angielski, francuski i włoski **rajgras,**
trawę **kupkowa,** dla naszego klimatu stosowną trawę **kostrzewne i wiechow-**
lakowe, pszenicę latową i krzyce, **proso olbrzymie, bób koński,** gatunki
rychłych i późnych **ziemniaków** itd. itd.; także od wielu lat z niezwykłym skutkiem u nas upra-
wiana sprowadzona **marCHEW olbrzymia** i gatunki **ćwikły bydłce,** najużywan-
niejsza warzywne i kwiatowe zalecają według gratis wydającego wykazu pro 1857.

Następnie sprzedajemy na paszę i na utrwalenie pastwiska: **Lubin żółty** à szefel
2½—2½ Tal., **lubin niebieski** à szefel 2 Tal., **spargiel siedmiokolankowy** à szefel
2½ Tal., **spargiel krótkokolankowy** à szefel 2 Tal., **kuchy lniane** à cetn. 2½ Tal., **kuchy rze-**
pikowe à cetn. 1½ Tal., **Poudrette szczezińska** à cetn. 1 Tal. 25 Sgr., **prawdziwe**
Guano peruwiańskie à cetn. 5 Tal. 20 Sgr.

Skład nasion Braci Auerbach.

Szanownym Panom agronomom uprzejmie donoszę, iż pierwszy ładunek **wprost spro-**
wadzonego

prawdziwego peruwiańskiego Guano

odebrałem i sprzedaję takowe na wiosnę przy zaręczeniu za prawdziwość onegoż po 5¼ Tal. za centnar.
Chemiczny rozbiór może być u mnie przejrzanym. Polecenia na czas późniejszy przyjmuję jeszcze po
cenie powyższej.

S. Calvary, w Rynku Nr. 99.

Zawiadamiam niniejszém Szanowną publiczność, iż z dniem dzisiejszym przyjmuję **do repa-**
racyj wszelkie przedmioty ze **szkła, porcelany, alabastru, marmuru** i t. p.
oraz że miejsca uszkodzone wypełniam **emalią** lub **wyzłacam,** przez co ślad uszkodzenia znika.
Za trwałość ręczę. **E. Morgenstern,** przy placu Wilhelmowskim Nr. 4.

Także i w tym roku (do 1. Sierpnia) przyjmujemy i przesyłamy

Towary na nasz bielnik darniowy w Hirschbergu

po tanich cenach.

Poznań.

Bydgoszcz.

Gdańsk.

Antoni Schmidt.

Bracia Schmidt.

Bracia Schmidt.

Tapety w najnowszym guście

poleca po najumiarkowańszych cenach fabrycznych

Nathan Charig w Poznaniu.

Próby przesyłam zamiejscowym franco.

W Składzie mebli, luster i obić

S. Kronthala i Synów

jest zapas i to w znacznym doborze posadzek mocno
i dobrze zrobionych z **miażdżonego drzewa**
dębowego jako i z wykwintnych zagranic-
cznych gatunków drzewa, roboty mozaikowej, sprze-
dawają się po najmińszych cenach fabrycznych
od 70 Tal. do jednego pokoju począwszy. Powyż-
szy handel podejmuje się zarazem kładzenia tych po-
sadzek, niemniej umeblowania całych pomieszczeń.

Najnowsze i najmodniejsze Parasolki, Knikery
Antucas, oraz dziecinne Parasolki i deszczochrony
poleca po cenach najumiarkowańszych

H. Zuromska z Szulców,
ulica Fryderykowska Nr. 32.

Donosząc Szanownemu Obywatelstwu i Prze-
świetnej Publiczności o przeniesieniu mego Maga-
zynu stroju i mód z Wodnej ulicy Nr. 25. do do-
mu pana Anderscha przy Wilhelmowskiej ulicy
Nr. 17., upraszam o dalsze łaskawe względy.

E. Klossowska.

Dwóch porządnych chłopców może zaraz wstą-
pić w naukę.

St. Dąbrowski, majster profesyi szewskiej.
Poznań, ulica Wodna Nr. 2.

Drugą nadsyłkę najnowszych i gustowniejszych
damskich Kapeluszy, Czepeków, Stroików wprost
z Paryża odebrałam. Oraz polecam znaczny wybór
najnowszych francuskich Kwiatów, Wstążek, Ko-
ronków, Piór, Kapeluszy słomianych, włosianych,
i ryżowych, najnowszej formy po cenach najumiar-
kowańszych.

H. Zuromska z Szulców,
ulica Fryderykowska Nr. 32.

Podeszwy zdrowia przeciw podagrze,

pochodzące z fabryki pana Roberta Stephani w
Frankfurcie, są tylko do nabycia w składzie
moim butów przy Wodnej ulicy Nr. 2.

St. Dąbrowski.

T. Laskowski w Rogoźnie

poleca Szanownej Publiczności swoją piekarnią bia-
łego chleba, bułek, ciast i pierników. Obstalunki
będą spiesznie wykonane po cenach stałych ale
miernych.

Są do wynajęcia przy W. Garbarach Nr. 55. dwa
pokoje, sklep i schowanie do Św. Michała i nadal
(do Św. Michała tania). O bliższych warunkach
dowiedzieć się można W. Garbary Nr. 7.

Dominium **Sierniki** pod Rogoźnem każdego
czasu ma na sprzedaż w smolarni swojej, smołę
i węgle drzewne. Reflektujące osoby raczą się zgło-
sić do zarządu dominialnego.

Mydło żółciowe

przedaje w paczkach oryginalnych po 1½ Sgr.

Adolf Asch, Zamkowa ulica 5.

ODEUM.

W niedzielę dnia 12. t. m. odbędzie się wielki
Dubeltowy Koncert, wykonany przez nowo utwo-
rzoną kapelę pod dyrekcją W. Nikińskiego.

Zakończy koncert: Mazur z śpiewem p. Dobrzyń-
skiego Kulig czyli Krakowskie wesele przez
W. Dydyńskiego.

Początek o 4. po południu i o 7 wieczorem.

F. W. Kretzer.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 9. Kwietnia 1857.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zno
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	99½	—
dito z roku 1850.	4½	—	99½
dito z roku 1852.	4½	—	99½
dito z roku 1853.	4	94½	—
dito z roku 1854.	4½	—	99½
Oblięgi długu skarbowego	3½	—	84½
dito premii handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	82
dito miasta Berlina	4½	—	99½
dito dito	3½	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	86½
dito Prus Wschodnich	3½	—	—
dito Pomorskie	3½	—	86½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	86½
dito Szląskie	3½	—	82½
dito Prus zachodnich	3½	—	90½
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	110½
Louisdory	—	—	98½
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	—